

Ko se neznanje kompenzira z odločnostjo

Primer Žerjav: minister, ki ni prebral primopredajnega zapisnika, poziva guvernerja Banke Slovenije k odstopu

Piše: Borut Mekina

Foto: Borut Krajnc

»Ko enkrat začutiš vonj nafte, si zasvojen. To je hujše kot droga,« je dejal Radovan Žerjav leta 2000, ko je bil v Nafti Lendava pristojen za tehnično področje. V devetdesetih je namreč na mariborski tehniški fakulteti diplomiral in potem magistriral iz predelave nafte in biodizelskega goriva, kar ga je vodilo v »slovenski Teksas«, v vodstvo naše edine naftne družbe. Nedvomno je Žerjav avtoriteta na področju destilacijskih postopkov. Res je, kot je večkrat poudaril, da Nafta Lendava »ne more delati makaronov«. A če je pri kuhanju surove nafte kavbojska odločnost celo zaželena, utegne imeti pri vodenju gospodarske politike eksplozivne učinke.

Čeprav bi bilo morda bolje, da bi si Žerjav, kot novopečeni minister, v novi službi vzel nekaj časa za pripravo, je minuli teden že premogel dovolj odločnosti, da je pozval guvernerja Banke Slovenije dr. Marka Krajncja k odstopu. In sicer zaradi kreditnega krča, češ da bi bil njegov odstop prvi korak k reševanju »bančnega močvirja«, saj da je Banka Slovenije kriva za sedanje razmere slovenskega bančnega sistema. Četudi pozabimo, da je po evropski in slovenski zakonodaji in po pravih Evropske centralne banke v Sloveniji »monetarna« oblast jasno ločena od izvršilne veje oblasti, bi vendarle moralo biti jasno, da je ugled centralnih bank v sedanjih razmerah ključen, da ima neposreden vpliv na ceno zadolževanja držav, zaradi česar bi morale biti vprašanje odstopa guvernerja centralne banke tema za štiri oči in ne za javnost.

Drugi, na katerega se je spraval Žerjav, je vodja urada za intelektualno lastnino Jurij Žurej. Ker je Žurej ministrov ukrep – ko je ta v imenu varčevanja zasegel in uničil vse bančne kartice po ministrstvu – ocenil za nepremišljenega in populističnega, je Žerjav že napovedal, da bo vodja urada odstavljen. Bilo naj bi neresno in neodgovorno, je dejal minister, da v času krize Žurej »izziva z zahtevo po

Žerjav je večkrat poudaril, da zna udariti po mizi. To je že res, vendar odločnost žal ni vse, kar naj bi krasilo dobrega ministra.

sredstvih za popravilo strehe«, poleg tega naj ne bi bilo dneva, ko na uradu ni »pritožbe na temo mobinga«. Da Žurej med javnimi uslužbenci ni priljubljen, naj bi pokazalo anonimno pismo, v katerem so mu med drugim očitali, da zaposlene nadleguje z nalaganjem vedno novih nalog. Zato minister napoveduje, da bo »na tem uradu za intelektualno lastnino naredil red. Ker je skrajni čas, da tam počistimo, saj tako preprosto ne more biti«.

Žurej, ki ga sedaj obiskujejo kriminalisti, bo torej odletel. Po možnosti krivdno. A razlog za nesoglasje očitno ni le »mobing«, do katerega je prišlo v trenutku, ko se je direktor urada postavil ministru po robu, niti zahteva po »popravlilu strehe«. Žurej je namreč kot direktor urada začel natančneje preverjati delo Sazasa (Združenje skladateljev in avtorjev za zaščito avtorske pravice). Med drugim je Sazas ovadil zaradi kršitve zakonov in zahteval, da združenje vrne avtorjem okrog 10 milijonov evrov, ki jih je Sazas pobral od kabelskih operaterjev in jih nakazoval v Švico. Pa tudi denar, ki ga je Sazas namesto avtorjev namenjal v t. i. »promocijske sklade«. Da je eden izmed razlogov prav Sazas, je minister Žerjav tudi priznal. V

intervjuju za RTV je na to vprašanje odgovoril, da imamo »Avsenike, imamo Šifrerja, imamo Gala Gjurina, Imamo Siddhartha. Nimamo drugih, in te avtorje je treba zaščititi«.

V preteklosti je bil Radovan Žerjav znaši po svojih popularnih, a ne tako premišljenih predlogih. Kot minister za promet je zahteval, naj Dars poleti neha prenavljati avtoceste, češ da povzročajo zastoje, pa so mu strokovnjaki nato pojasnili, da se avtoceste zaradi temperatur pozimi ne morejo prenavljati. Zelo odmevna je bila »njegova« sprememba zakona o gospodarskih družbah, ki ustanoviteljem, nadzornikom in članom uprav podjetij v stečaju deset let prepoveduje vodenje, ustanavljanje in nadziranje podjetij. Rešitev je na prvi pogled zanimiva, naperjena je proti »tajkunom«, a so pravniki in gospodarstveniki kmalu opozorili, da bi s tem poleg »tajkunov« prizadeli predvsem t. i. krizne menedžerje, ki skušajo družbe na koncu rešiti pred stečajem. Izvajanje tega dela zakona je ustavno sodišče decembra do končne odločitve zadržalo.

Žerjavove ideje, kot je tista, da bi začasno Slovenijo prevzel nekakšen »svet modrecev« ali da bi razpustili vse državne

institucije, ki »niso nujne za gospodarsko rast«, nato pa bi jih počasi, po potrebi, ponovno ustanavljali, smo lahko še razumeli, ko je bil Žerjav v opoziciji. Toda Žerjav kot minister deluje precej neodgovorno. Zadnji, najbolj svež primer se nanaša na prvi dan njegove nove službe. Pri nakupu Slovenske industrije jekla (SIJ) se je že januarja izkazalo, da se kupec, ruska družba Koks, ni držal pogodbe, zaradi česar ga lahko Slovenija toži za okrog 20 milijonov evrov odškodnine. Ruski partner je v SIJ vložil manj od obljubljenega, manj je zaposloval in

nižal dobičke. Ko so ga povprašali o tem, je Žerjav novinarjem dejal, da to prvič sliši. Vprašal se je celo, »zakaj ni začela ukrepati že prejšnja vlada, če je bila seznanjena s temi ugotovitvami«.

A nato se je oglasil bivši minister, pristojen za gospodarski resor, Mitja Gaspari, ki je dejal, da je o omenjenem primeru Radovanu Žerjavu vse natančno napisal v primopredajnem zapisniku, ki mu ga je izročil pred novinarji že 6. februarja 2012. Natančneje, je pojasnil Gaspari Žerjavu, je o tem vse napisal »na straneh 21 in 22«. Z drugimi besedami – Žerjav ni prebral niti primopredajnega zapisnika.

Ali potemtakem od novega gospodarskega ministra sploh lahko pričakujemo, da bo imel oblikovano mnenje o bolj kompleksnih vprašanjih, recimo o prodaji Nove Ljubljanske banke? Žerjav ima seveda tudi o tem jasno mnenje. Prav odločno je lani jeseni trdil, da mora NLB ostati slovenska, češ, »imeli smo zmagovalnega dirkalnega konja. Zdaj je izgubil dve ali tri dirke in bi ga preprosto zaklali, meso pa razprodali«. Po novem pa se zavzema za prodajo. Če bi sedaj kdo ponudil sprejemljivo ceno, Žerjav res ne vidi »razlogov, da bi se odločili proti prodaji«, kot je dejal v nedavnem intervjuju za spletni portal Siol.

Žerjav je večkrat poudaril, da zna udariti po mizi. To je že res, vendar odločnost žal ni vse, kar naj bi krasilo dobrega ministra. ×

Razlog, zaradi katerega Žerjav odstavlja direktorja urada za intelektualno lastnino, ni »mobing«, ampak interesi Sazasa, kar je minister pravzaprav tudi posredno že priznal.

Stran / Page: 24

Doseg / Reach: 58000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 858 cm2

3 / 3

Žerjavova desna roka

**Državni sekretar Uroš Rožič
je ravnal koruptivno**

Državni sekretar na Žerjavovem ministrstvu za gospodarstvo je postal Uroš Rožič. Pred leti, v prvi Janševi vladi, je Rožič vodil DSU (nekdanja Slovenska razvojna družba), ki je v stoddstotni državni lasti. V tem času, leta 2007, si je Rožič od »svojega«, državnega podjetja izposodil 150 tisoč evrov posojila za nakup stanovanja po tedaj izredno ugodni 4,5-odstotni obrestni meri (tedaj so bile obrestne mere za tovrstna posojila okrog 6,7-odstotna).

Komisija za preprečevanje korupcije je tedaj ugotovila, da ravnanje odgovornih oseb v DSU »ustreza definiciji korupcije«, saj je direktor prejel korist v višini razlike odobrene obrestne mere in obrestne mere na bančnem trgu, kar pa je tudi znesek oškodovanja družbe in hkrati državnega premože-

nja. Po tem je sicer Rožič posojilo res vrnil in se pozneje zaposlil kot direktor T2. No, tudi tukaj ni šlo vse po načrtu, družba se je namreč takoj za tem znašla v insolventnem postopku in v skladu z Žerjavovim zakonom o gospodarskih družbah Rožič deset let ne bi smel ne ustanavljati ne voditi drugega podjetja.

Žerjav je eden izmed redkih ministrov, ki so popolnoma izkoristili razširjeno kvoto politično pripeljanih kadrov. Medtem ko so v Pahorjevi vladi ministri lahko zaposlili po štiri svetovalce, vezane na zaupanje ministra, je druga vlada Janeza Janše že na svoji prvi seji to število razširila na šest. Vodja Žerjavovega kabineta je postala Branka Dajčman, sekretarsko mesto je zasedla Jerneja Lampret, ki prihaja iz javne agencije za varnost prometa; to name-rava vlada ukiniti. Potem se je na gospodarsko ministrstvo vrnila tudi Lejla Kogej, prej pristojna za odnose z javnostmi v SLS, iz nabora kadrov SLS je Žerjav v vlogi referenta pripeljal še Milana Klara in celo Roka Brinarja – svojega voznika. ×

